

The memorial by Mr Dick nr 71 b 1925

___ sedan ganska lång tid har en häftig spänning rådt i Persien mellan det nationella partiet under premiärministern Rhiza Kahn^{x)} och shahen. Den förre vill i Persien göra om Mustafa Kemals reformation och har på sin sida en stor del af befolkningen, hvilken väckts genom den ryska propagandan "orienten åt orientalerna". – se telegrammen nedan

Teheran den 31^{sta} oktober. En stark nationell rörelse riktad mot Konungahuset har gjort sig gällande. Nationalförsamlingen sammankallades till ett extraordinarie sammanträde men måste hastigt ajourneras till följd av att en del skott tillfälligtvis (!!!) aflossades utanför parlamentsbyggnaden.

Teheran den 31^{sta} oktober. Medjliss (parlamentet) har med 80 röster af 85 antagit en resolution hvori det heter att medjliss för landets välgångs skull afsätter den nu regerande Kadjardynastien och inom ramen af de

---

^{x)} galet – Khan

konstitutionella och öfriga lagarna anfordrar den temporära regeringsmakten åt premiärministern Rhiza Khan. I resolutionen tillerkännes vidare nationalförsamlingen konstitutionell befogenhet att fatta beslut om den permanenta regeringsmakten genom förändringar af olika artiklar i konstitutionen. ✓ s16

Den norska tidningen Tidens Tegn har från en norrman i Frankrike fått sig tillsändt ett utdrag ur ett mycket spriddt franskt lexikon i hvilket bland annat lämnas följande upplysningar om Norge:

"Utom svenska talar och skriver man där norska, en gammal dansk dialekt som man ännu påträffar på Island (utmärkt).

Genève den 31^{sta} oktober. I Schweiz har bildats en förening af Europas förenta stater vänner. Föreningens syfte är att understödja folkförbundet och arbeta för

The memorial by Mr Dick nr 71 b 1925

bildandet af Europas Förenta Stater på grundval af det program som i september framlagts för Folkförbundet af Coudenhove-Kalergi.

London den 31^{sta} oktober. Englands öfvergång från frihandel till protektionism fullföljes månad efter månad under stillsamt utnyttjande af den elastiska "Safeguarding of Industries Act". Enligt hvad Daily Mail erfarit, har regeringen definitivt beslutat att så snart parlamentet om ett par veckor sammanträder framlägga ett lagförslag, hvarigenom tullskyddet utsträcker till ytterligare en mängd industrier som framställt klagomål öfver den utländska konkurrensen. Framställningarna från industrierna ifråga ha i princip godtagits af regeringens experter och detta är, i betraktande af den öfverväldigande konservativa majoriteten i underhuset, liktydigt med att tullskyddet torde vara ett faktum inom ett par veckor. För att icke ge importörerna

af utländska produkter tillfälle att förse sig med lager före tullens införande, iakttages tills vidare djup hemlighetsfullhet rörande hvilka industrier skyddet gäller. Lagförslaget torde komma att framläggas, antagas och träda i kraft samma dag, så att ett upprepande af den massimport, som föregick Mekeno- tullsatsernas återinförande, förhindras.

"Norsk kommun skall styras af 11kvinnor* – bara en karl i det regerande dussinet!"

Oslo den 31^{sta} oktober. Det mest anmärkningsvärda vid de norska kommunalvalen, som i dagarna äga rum är att Moskvakommunisterna så godt som tillintetgjorts.

Idag meddelas om ett märkligt valresultat i den lilla kommunen Utsira vid Bergen där till kommunalstyrelse valts 11 kvinnor och endast 1 man. Detta egendomliga förhållande torde ha tillskrivas en tjänsteman vid Utsira radiostation, som för att chikanera den gamla

kommunalstyrelsen utsände den egendomliga vallistan. De 48 väljarna i Utsira, som infann sig för att fullgöra sin medborgerliga skyldighet togo märkligt nog skämtet på fullt allvar. Valet kan icke ändras.

Oskarshamn den 2^{dra} november. Till Oskarshamn inkom i natt tyska motor galeasen Uli af Hamburg om 68 nettoton efter att utanför Ölands norra udde ha härjats av eldsvåda

Lasten utgjordes af 68.000 gasmasker afsedda för Sovjetryslands räkning.

London den 1^{sta} november. Marinministern Bridgeman har hållit ett tal, hvori han framhöll att de engelska kryssarna började bli föråldrade och måste ersättas. De fyra stora sjömakterna Amerika, Frankrike, Italien och Japan ha, yttrade talaren sedan krigets slut byggt 318 krigsfartyg omfattande kryssare och mindre fartygstyper. Utan att medräkna de fartyg som enligt detta års flottprogram

skola byggas ha vi byggt 18 stycken (!) Kunna vi då beskyllas för att ha påbörjat en ny kapprustning? Så länge England vore en insulär makt med ett vidsträckt välde ha vi icke råd att stå värnlösa. Dessutom kunde ingenting vara grymmare än att låta våra sjömän kämpa på föråldrade fartyg mot en modern flotta.

”Studentbatalj i Glasgow vid valet af rektor”

Den största drabbning i universitetets kända historia ägde rum den 31^{sta} oktober då konservativa och liberala^{x)} studenter drabbade samman.

Världskriget har lärt oss hvilken betydelse ammunitionen spelar i den modärna krigföringen. De stridande voro väl försedda och enligt autentiska siffror kunde den använda materialen räknas i rekordsiffror. Den bestod i 1) 25.000 ägg, 2) 5 ton ärtmjöl och annat mjöl, 3) tre dussin lådor torskhuftuden,

---

^{x)} samt socialister

4) en ton öfvermogen frukt samt 5) en obegränsad kvantitet af sot och gulockra.

Just när friska liberala marscherade fram öfveröstes de med ett regn af viktualier. Segerropen förstummades på deras läppar – bokstavligt. Angriparna veko, kippande efter andan, halft kväfda af sot och mjöl eller hoprörda som mänskliga omeletter

Ett visst uppseende väckte det att ett tjugotal studentskor deltog i striden. Med som det syntes större energi än ynglingarna försökte de rifva partirosetterna från motståndarnas bröst, rullade på den våta marken^{x)} fingo sina kläder förstörda och förlorade sina hattar (har dom inte nå'n sorts studentmössor?)

”Våra unga män fara till Oxford icke för att lära något utanför att bli engelsmän”, förklarade en gång en äldre dam en smula högdraget till en ung svenska, som ville göra

---

^{x)} i äggröran?

gällande att studenterna lära sig mera i Uppsala och Lund.

”Förbudet misslyckats i U.S.A., berättar professor Martin Fehr som nyss återvändt från den interparlamentariska kongressen i Amerika. Dess införande var på sin tid nödvändigt för att råda bot saloonofoget men för folknykterheten har det varit till skada

Säkert är att i längden är förbudet den åtgärd som mest af alla är ägnad att skada folknykterheten. Dess skadliga verkningar synas allt starkare framträda på bekostnad af de goda. Personer som förut aldrig förtärt sprit ha börjat anlita smyghandeln som trots alla polisåtgärder florerar ohöljdt^{x)}. Och värst af allt – med denna smyghandel ett förakt för alla lagar, hvilket innebär en kräftskada för hela det samhälleliga lifvet.

---

^{x)} (Förbudspolisen ligger i maskopi med spritskojare af alla gester.)

Amerikas förbudsfanatiker har beslutat att icke ens respektera de förråd af nattvardsvin, som olika kyrkor äga (razzior har företagits) Detta har kunnat inträffa, trots det de amerikanska lagarna medgifva tillåtelse att inneha vin för kyrkliga ändamål.

(om Tjusarkungen)

Har ni hört om friherre Bennets Örebroresa? På en gästgifvargård, där han superade, ville man veta hur det stod till i Finland. – Allt går åt fanders, sade han. – Gör inte kungen sitt bästa? – Jo för sina teatrar och skådespelare. Dem kläder och föder han. Men soldaterna, de ha det lagom, ils pérèssent de faim et de misère. – Han går väl dock främst mot fienden? – Främst bakom trossen menar ni! – Hvad, herr baron motsäger Dagligt Allehanda äfven som Gjörnells dagpapper? – Lögn alltihop. Vår älskade monark ser inte en katt stupa. Medan man slåss, leker

och dricker han i sitt tält jämte sina småkungar. Cest le prince le plus paltron qui existe. – Detta blev borgarna för starkt. De gingo att hämta stadsfiskalen. På landshöfdingens kommando arresterar han Bennet, hvars auditorium växt till öfver 60 personer. Akten remitterades till riksdrotset, kungen ser den och läser om sig själf, att han, den störste af alla har krankar, super champagne med sina pager, och han befäller att målet skall strykas.

(Nils Erdmann)

Om Mussolinis regim skrives:

Ur ogärningarna och skräcken talar tydligt förnimmelsen om hans regerings korthet. Kände han icke sin ställnings osäkerhet, skulle han inte fara fram som han gör. Rädslan är aldrig generös. Den har aldrig ro. Den känner sig aldrig trygg. Den är benägen att söka förebygga de faror som dess vidgade pupiller se röra sig i alla skumma vinklar och vrår. Den är snar till våld, och hvarje nytt våldsdåd undergräver

ytterligare den ställning som det afsåg att stärka. Det intryck Europa får av Mussolinis framfart, är att han själf känner sitt välde vackla. Han lyckas icke legalisera vare sig den ställning han själf intar eller den regim fascismen betecknar?

En turkisk tidning lämnar följande bild af lifvet i en kontstantinopelmoske:

”Efter böneläsandet tager kören upp kyrkosången. Hvarje sångare sjunger fritt efter egen fantasi och improvisationsförmåga. En skrävar uppifrån en plattform, en annan deklamerar religiös poesi under det en tredje höjer sin basstämma från ett hörn af moskén. I en predikostol mässar en egyptisk präst på arabiska. Från en tribun invid predikas de mest befängda saker. Nu ämnar man göra ett slut på detta kaos. Kemal Pascha har redan låtit översätta koranen på turkiska och endast en predikant

får hädanefter finnas i hvarje moské (låter förståndigt)

I en artikel om damernas hår läses:

På 1700-talet lät damerna kamma sig för en månad i taget eller mer^{x)} och sofvo sittande i sängen för att inte derangera frisörens mästerverk, antingen det nu var ett fullriggat skepp som gungade på de konstnärligt uppsatta lockarna eller en mot höjden strävande blomsteruppsats.

Vår tid har gått till den motsatta ytterligheten – garçonfrisyren, som väl i alla fall måste medges vara litet mera bekväm och hygienisk. Och trots att den förklarats omodern i modets hufvudstad och trots att man icke längre är hoffähig i England med shingladt hår är det allt flera mer eller mindre unga damer som offerar sina lockar på fåfångans eller bekvämlighetens altare. Diskussionens vågor ha gått höga öfver hela världen om pagehårets vara och högst går de i Mexiko.

---

^{x)} ej underligt att dom hade pippor.

Den mexikanska kvinnan har alltid varit berömd för sitt vackra svarta hår och nu ha de mexikanska herrarna med studenterna i spetsen öppnat en häftig kampanj mot de damer som genom att följa modet beröfva den mexikanska nationen detta skönhetsvärde. Sålunda inträffade det bl.a. nyligen att några studenter utanför en biograf infångade några kortklippta unga damer som de i triumf förde till en frisersalon, där de med revolver i händerna tvingade barberaren att raka allt håret af offrens hufvuden. Svaret kom omgående då de unga damernas riddare tillfångatogo andra ungdomar, som voro särskilt beundrade för sitt vackra hår och låto renraka äfven dem.

Och nu gå alla unga damer i Mexiko med en revolver mellan puderdosan och läppsminket i sina handväskor.

Berlin den 2^{dra} november. Berliner Tageblatt meddelar en intressant detalj från ett kabinetsråd den 22^{dra} oktober

vid hvilket, som man torde erinra sig, kabinettet enhälligt godkände Locarnotraktaten under de bekanta förutsättningarna. Den tysknationella inrikesministern Schiele tillfrågades om han gillade Locarnotraktaten. Härpå svarade han:

–När jag bli tillfrågad om jag gillar Locarnotraktaten, så svarar jag ett högt och glatt ja!

Då rikspresidenten Hindenburg förklarade nämnda kabinetsråd afslutadt yttrade han, att det beredde honom den största glädja att inom kabinettet rådde full enighet.

Vossische Zeitung yttrar rörande uppfyllande af Briands Locarnolöften, att om man vill kan man handla snabbt. Tidningen kräfver förutom Kölnzonens utrymmande äfven upphäfvande af större den af Rheinlandskommissionens förordningar, krigsrätternas afveckling och civilförvaltningens återinförande.

Berliner Tageblatt uppmanar socialdemokratiska partiet att stödja rikskanslern i hans kamp för Locarnofördragets ratificering. Emellertid anser tidningen att nyval till riksdagen äro nödvändiga innan tyska folket bekräftar Locarnofördraget.

Berlin 4de november. Vid rikskansler Luthers och utrikesminister Stresemanns förhandlingar i går med representanter för de i riksregeringen företrädda partierna konstaterades fullt samstämmighet i fråga om det politiska läget och eftertryckligt ogillande af de tysknationellas hållning. De närvarande partirepresentanterna voro vidare fullt ense om att tillkallande af riksdagen först är möjligt när klara fakta föreligga om återverkningarna af Locarnofördraget.

De fosterländska förbunden ha beslutat att afböja Locarnofördraget.

Socialdemokraten doktor Breitscheild har i ett tal meddelat att socialdemokraterna i denna riksdag icke komma att rösta för Locarnofördraget, därest de tysknationella icke afgifva sina röster för detsamma (??_ obegripligt^{x)}

I Anatole Francee's efterlämnade skrifter läses bland annat: Världskriget har i Europa skapat otaliga fördelar. Framför allt har det skapat välstånd. Det har mångdubblat rikedomarna och byggt upp ett beundransvärdt finansiellt tillstånd – genom att betala arbetarna med papper och soldaterna med äran

Kriget har gjort regeringsbestyren lätta genom att det konsekvent undertryckt och kvävt alla klagomål
✓ (sidan 2) Riza Khan kan närmast jämföras med Kemal Pascha i Turkiet, och det är sannolikt att den turkiske

---

^{x)} förmodl. vilja sossarna framtvinga riksdagsuppl?

Engelbrekt är hans idol och dennes politik hans föredöme. Riza Khan är synnerligen populär inom armén och af de radikala elementen betraktas han som "Ungpersiens" naturliga ledare. Under lång tid ha rykten varit i omlopp att kommunisternas planerat en dylik kupp i Persien, men Moskva lär ha tvekat af fruktan att få upplefva att upprepande af händelserna Turkiet, där Kemal Pascha efter att ha begagnat sig af den ryska hjälpen snart var stark nog att stå på egna ben.

Ryssarna lära ha befarat att Riza Khan icke skulle visa sig plastisk nog och bolsjevikerna skulle därför på sistone ha flyttat öfver sitt inflytande på den kungliga sidan. För närvarande styres landet af Riza Khan som under flera år varit diktator, i egenskap af riksföreståndare.

"Italien vill betala U.S. A med invandrare"

Paris den 3^{die} november. Enligt Petit Parisiens

Washingtonkorrespondent anser man inom amerikanska regeringskretsar, att Italien kan betala sina skulder, eftersom dess budget visar inkomst öfverskott och dess inhemska skuld något minskats under de två senaste åren, men den stora svårigheten ligger i att öfverföra betalningen, eftersom Italiens handelsbalans är passiv. Italien har flera gånger förklarat att om det icke kan betala Amerika vare sig med guld eller med varor, så kan det däremot exportera italienska arbetare (!) De amerikanska immigrationslagarna lägga emellertid hinder i vägen för hvarje lösning i denna riktning och komma med säkerhet icke att modifieras (helt säkert icke – New Yorks och andra amerikanska storstäders förbrytarvärld^{x)} rekryteras till väsentlig del af italienare)

"Europeisk generositet emot Kina"

I Peking pågår sedan någon tid tillbaka konferens mellan de i Midtens rike intresserade Stormakterna och Kinas

---

^{x)} och Slums

representanter. Enligt ingånget meddelande ha samtliga vid konferensen representerade makter nu i princip gått med på Kinas yrkande om autonomi i tullhänseende.

Den hela Kina omfattande tulltariffen skall, enligt det amerikanska förslaget träda i kraft den 1^{sta} januari 1929(!)^{xx)}

Haag den 4de november. Utrikesministern förklarade till svar på interpellationen i parlamentet, att ingenting hittills timat, som kan motivera farhågorna för att exkejsaren skulle vilja göra otillåtet bruk af den gästfrihet han afnjuter i Holland.

Angoraregeringen lär planera ett regeringsmonopol på opiumodling, hvarigenom Turkiet skulle komma att behärska världsmarknaden i opium. Turkiska utrikesministern påstås i Genève ha sammanträffat med persiska ministern Arfa al Dowle, hvarvid man

---

x) representerande hvilken general?

xx) hvem regerar då i Kina?

diskuterade möjligheten af Turkiets öfertagande af den persiska opiumhandel (om turkarna uppmuntra opiumrökningen liksom ryssarna brännvinsupandet böra deras statsfinanser få ett kraftigt stöd) obs. nationernas förbund vill afskaffa opiumhandeln, hvilket ju är uppåt väggarna!

”Ett stort sjöslag under världskriget som ej blef af. ”Den tyska flottans sista plan”

Under ett ärekränkingsmål framgick af amiralerna von Trothas och Heinrichs vittnesmål att den tyska flottan år 1918 på hösten planerat en framstöt i engelska kanalen, med att detta angrepp, hvaraf man lofvat sig ta mycket, uteblef på grund af myteri.

”Bestämmande för oss var, yttrade von Trothas, att vid krigets afslutande mycket ännu kunnat vinnas genom flottans makt. Numera veta vi huru kolossalt öfverlägsna vi då voro gentemot den engelska flottan.^{x)} Aldrig hade en

---

x) Hvarför fick ni då klå vid Skagerack?

flottframstöt blifvit så noggrant förberedd. Att framgången uteblef berodde på att besättningens disciplin var undergräfd. En ny stämning hade plötsligt inträdt. Man vägrade att lämna hamnarne (med säker utsikt att af fåfänga offras i strid mot en öfverlägsen motståndare – detta jämte vissheten om en säker och kvalfull död i u.båtarna var orsaken till Kielmyteriet)

Konteramiralen Heinrich ansåg att undermineringsarbetet vid flottan försiggått planmässigt. Han ansåg att den planerade flottframstöten år 1918 icke var handling af desperation för att rädda prestigen. Men natten innan framstöten skulle äga rum utbröt på flera fartyg myteri, hvarigenom framstöten omöjliggjordes.

Om de sista u.båtsplanerna (man skulle taga i på skarpen) och kejsar Wilhelms uppträdande under krigets sista skede afgaf amiral Levetsow ett intressant vittnesmål

Den 23^{dje} sept. gaf kejsar Wilhelm sitt bifall till planens utförande under vilkor att den högsta arméledningen (Hindenburg och Ludendorff) också gaf sitt bifall. Men den 1^{sta} oktober kom ordern om undervattenskrigets inställande och därmed var det hela uppgifvet.

Två dagar dessförinnan hade amiral Scheer haft ett samtal med Ludendorff. Vid detta tillfälle förklarade denne, att han och Hindenburg under de öfverläggningar de haft med hvarandra, kommit till samma resultat, nämligen att ett snart inledande af fredsunderhandlingar var nödvändigt.

Amiral Scheer begaf sig därefter till kejsaren för att aflägga rapport om flottans syn på läget, hvilket gick ut på, att om man uppgaf undervattensbåt.kriget, så var den sista utvägen att sätta in hela slagflottan (Die Hochseeflotte). Sedan kejsaren hört rapporten, gick han några gånger med dröjande steg fram och tillbaka i rummet, så sade

han mycket allvarlig, men med lugn och klar röst: – ”Vi ha förlorat kriget. Jag hade hoppats och trott att gud (den tyske?) skulle styra det annorlunda. Nu kan jag endast hoppas att det tyska folket skall vara förnuftigt och i trohet hålla fast vid sin kejsare. Min här och flotta ha kämpat med lysande mod, men det ha tyvärr inte våra politiker gjort”.

Amiral von Levetzow gaf slutligen en upplysning som väckte stort uppseende. Han förklarade att han efter kriget fått veta att planen till kejsarens flykt till Holland till upphofsman hade generalfältmarsalk Hindenburg och statsekreteraren, amiral Hinze, som den 9de november på aftonen hade infunnit sig hos kejsaren och öfvat påtryckning på honom för att förmå honom att fly.

Som bekant har Hindenburg ständigt förklarat att han icke hade någon som helst andel i kejsarens flykt till Holland. Amiral Levetzows upplysningar svära häremot och i

Tyskland väntar man med spänning på, hvad Hindenburg skall företaga gentemot den beskyllning som von Levetzow riktat mot honom.

En 23 årig ung man i Paris som med en slaktarknif mördat sin far, yttrade inför domstolen: ”Vi kunde inte samsas, och en af oss måste därför ur vägen. Först tänkte jag på att dränka mig, med själfmördare komma ju till helvetet, och det ville jag ogärna.”

Rom den 5te november. Sjunde årsdagen af segern den 4de november har öfverallt firats och Mussolini har med anledning af dagens betydelse hållit ett märkligt tal.

På lördagen (den 5te nov) offentliggjordes upptäckten af förberedelser till ett attentat mot Mussolini under högtidligheterna. I processionerna går han nämligen alltid med utan att några särskilda skyddsåtgärden vidtagas för hans skull. Vid niotiden på morgonen (den 4de) trängde

The memorial by Mr Dick nr 71 b 1925

polisen plötsligt in på Hotel Dragoni, som ligger i omedelbar närhet af utrikesdepartementet och öfverraskade där en medlem af det socialdemokratiska partiet, Zanboni, just som hans förberedelser för dådets utförande voro afslutade. Vid ett fönster i hotellet påträffades man ett precisionsgevär af österrikiskt fabrikat med en riktkikare. Geväret var riktat mot balkongen på Palazzo Chigi. Samtidigt anhölls i Turin general Louis Capello, just som han stod i begrepp att bege sig till utlandet. Polismyndigheterna landet runt ha erhållit order att genast besätta de frimurarloger som lyder under Stora Orientlogen i Rom och att omedelbart upplösa det moderata socialistiska partiet och alla dess filialer. Partiets officiella organ, tidningen La Giustizia i Milano har förbjudits sedan 28.

London den 5te november. I ett tal i Aberdeen yttrade premiärminister Balwin om Locarnofördraget:

”Locarnofördraget skall skaffa Västeuropa fred och visa Europa den väg på hvilken freden kunde ernås. Om man blott kunde förvandla Rhein från en gräns full af hot – såsom förhållandet hittills varit till en fredlig allfarväg, skulle Västeuropas lif ha förändrats för denna och kommande generationer. Locarnokonferensen vore en vändpunkt i Europa. Den satte den ömsesidiga garantien istället för allianser, riktade mot andra parter. Om alla signatärmakter ärligt iakttog öfverenskommelsen, icke i egenskap af engelsmän, fransmän, tyskar, belgier och italienare, utan som goda européer och världsborgare, så vore freden i väster tryggad. (”om”, ja)

Tyska ambassadören och hans maka voro på torsdagen (den 5te nov) jämte andra gäster, däribland Chamberlain och belgiska ambassadören inbjudna till middag på franska ambassaden här. Detta är första gången sedan 1914 en tysk

varit inbjuden till franska ambassaden.

”Hur ett skånskt smörgåsbord skall se ut” Sill skall finnas i följande former: kryddsill och jägermatjesill, härtill varm oskalad potatis och grädde med gräslök, en saltsillåda samt sillsalad. Den hemgjorda medvursten lägges på sitt fat skuren i tjocka bitar, rättika och rädisor äro själfskrifna, likaså de små Sundrökorna. Vidare bör finnas ägg, rökt ål med äggröra och inkokt stenbit, många skulle anse ett smörgåsbord ofullständigt utan grisfötter och sylta med rödbetor, medan andra skulle falka efter det stekta fläsket. Bland det ”småvarma” måste naturligtvis finnas små köttbullar, vidare fylld spansk lök och sparrisomelett, eventuellt någon annan omelett. Finns så rökt kokt skinka med potatisbullar och rosenkål, en á la double på anka, refbenspjäll med rödbetor och stekt potatis så går helt visst ingen otillfredsställd från smörgåsbordet – (I Vrena fordra vi äkta kåldolmar)

(sid. 25) Rom den 7de november. Enligt informationer till myndigheter och polis har en stor antifascistisk organisation bildats i utlandet. Organisationens syfte är att med våld aflägsna ministerpresidenten Mussolini, General Capello lär vara medlem af organisationen och har haft till särskild uppgift att agitera bland underofficerarna i italienska armén mot fascismen. Mussolini har under senaste tiden erhållit en mängd hotelsebref från Frankrike.

Epocha uppger att de sammansvurna hade för afsikt att störta monarkien och utropa republik. Tidningen bekräftar att inrikesministeriet är i besittning af indicier mot en främmande makt, som medverkat i förberedelserna till attentatet. Sidan 32

Läs! Vice Republicana, hvilken i går uttalat som sin åsikt att hela attentatet endast var iscensatt af ministerpresidenten själf, har i dag beslagtagits af prefekten i Rom,

och utgifningsbeviset har frångåtits redaktionen.

Under den första tiden efter fascisternas eröfning af makten brukade Mussolini berömma sig af att han afstod från den polisbevakning för sin personliga säkerhet som tidigare italienska konseljpresidenterna ansett sig behöfva. På senare tid tar han inte ett steg utan att följas af polisens vakande öga. Hans resor i landet hemlighållas så långt som möjligt är för att inte attentatsmän skola begagna tillfället att sätta sina planer i verket. Endast tsaren i det gamla Ryssland^{x)} af denna omfattning. Hvad alla väntat på har också inträffat: en italiensk Eugene Schauman beredde sig att med det gifna offret av sitt eget lif mörda diktatorn

Stödd på en materiell makt som gör hvarje motstånd otänkbart, är Mussolini nu i färd med att omskapa den italienska staten till en alltigenom fascistisk

---

^{x)} – har vidtagit försiktighetsmått

organisation. Det är i sin art en motsvarighet till Rysslands bolsjevisering alla icke-fascistiska element utränsas ur förvaltningen och de lokala representationerna. Endast den press som fascistisk får existera. Endast fascistiska fackföreningar erkännas som arbetarnas lagliga organisationer. Staden Rom ställes under regeringens direkta inflytande. Konseljpresidentämbetet omorganiseras för att samla kontrollen öfver alla departementen i Mussolinis hand. De italienare som rädda sig till utlandet förlora sitt Italienska medborgarskap och få sin egendom i hemlandet konfiskerad ✓ nästa s.

Detta fascistiska riksbyggande beledsagas af våldsdåd mot de liberala elementen, i synnerhet frimurarna, som komma den engelska liberalismens hufvudorgan att jämföra det inre läget i Italien med den bolsjevikiska revolutionens första terroristiska skede. Hvad slutet på detta skall bli,

undandraget sig hvarje försök till förutsägelse

År 1777 föddes Desirée Mary, sedemera Karl XIV:s gemål. Den unga Desirée skulle enligt ett envist rykte ha varit Napoleon Bonapartes tillkommande, men sägnen förmäler, att hon slog upp, då Napoleon i sin ficka lät en guldbörs glida ned som tillhörde Desirées broder. Napoleons ficka var på den tiden ganska tom(!!!)

√ (förra sid) Till hvad ett fullbordande af det misslyckade attentatet mot Mussolini skulle ledt kan man läsa i en ledande artikel i tidningen Tevere. Tidningen säger, att italienska folket skulle ha tagit en fruktansvärd hämnd på alla fascismens motståndare och medlemmar af Aventinopartiet och frimurarna. Till och med den blidaste italienare skulle ha blifvit en furie. Icke endast en Bartolomeinatt utan en Bartolomeimånad eller ett Bartolomeiår skulle ha drabbat Italien. Här gällde det icke ett människolif, utan Mussolinis lif (tryckt med

jättebokstäver). Mussolini står öfver hvarje skrifven eller moralisk lag. Han står öfver lagen liksom fosterlandet för hvilket man dödar eller döda sig.

(sidan 28). Förhålla det sig verkligen så, att en främmande makt medverkat vid attentatet, kan denna makt ej gärna var någon annan än Sovjetryssland, visserligen har ju påståtts att förberedelserna åtminstone delvis skett på fransk mark^{x)}, men att af den orsaken beskylla Frankrike för medverkan vore absurt⁰⁾

Under rubrik "Skandinavien och nationernas förbund" skriver finske professorn Törne följande ord, som förtjäna begrundas här i Sverige:

En kapital svårighet för Nationernas förbund bildar den ryska sovjetmakten med dess aggressiva fientlighet mot alla bestående kultursamhällen, så länge den bibehåller sin

---

^{x)} af ryska kommunister

⁰⁾ √ sidan 36

karaktär af en militärmakt, fullt rustad till angrepp, måste mot densamma ställas ett effektivt, väl förberedt försvar. Kan Nationernas förbund ett gifvet ögonblick, ifall det gäller ej mobilisera ett dylikt, är dess roll otvivelaktigt utspelad för lång tid. Här ha de skandinaviska staterna jämte de baltiska och Finland en möjlighet att i eminint grad stödja förbundet: Genom att icke afrusta utan hålla sin nationella försvarsrustning vid en hög nivå bespara de förbundet att måhända ställas inför en allför stark påfrestning och ett tänkbart moraliskt de'bacle. Genom att stå militäriskt rustade gagna dessa stater sig själfva och samtidigt folkförbundet och vore i någon mån måhända förtjänta af hela den västerländska civilisationens tack.

Den 8de november 1697 förklaras Karl den tolfte myndig – vid 15 års ålder.

Under inmundigande af en så kallad "aptariff (apertif) hos den hemtreflige men något lomhörde Flugkvisten

utspann sig följ. dialog:

Mr Dick: – nästan alla finnar jag känt ha varit mer eller mindre konstiga.

Flugis: – jojomen – säger desamma

Mr Dick: – Har du känt många finnar?

Flugis: – Finnar? Har inte känt nåra finnar – ja tyckte du sa kvinnor

Paris den 7de november. På en fråga som Tyskland efter Locarnokonferensen i samband med en not i afväpningsfrågan ställde till de allierade, om den icke snart planerade en utrymning af Köln, ha dessa i dag svarat med en lång not, hvori meddelas att utrymningen skall börjas den 1^{sta} december. Ett vilkor är emellertid att Tyskland före denna dag uppfyllt alla kraf på afväpning. I de allierades not nämnas fem punkter som Tyskland måste uppfylla innan Köln utrymmes:

1) Högste befälhafvarens öfver tyska armén general von Seekt myndighet skall begränsas.

2) Inom gymnastikföreningarna skall den den rent militära utbildningen upphöra.

3) Tyska armén förbjudas att använda vapen som i Versaillestraktaten förklarats olagliga (?)

4) Från fästningen i Königsberg skola 22 stora kanoner aflägsnas.

5) Tyska polisen skall ställas under en administration af samma slag som i andra länder och icke som nu ledas enligt militärt mönster. ✓ sid 38

”Amortering af 65 milliarder francs på 14 år” – Paris den 7de november Painlevès af ministerrådet enhälligt godkända finansprojekt innebära upprättande af en fullt självständig amorteringskassa, som skall stå under ledning af af representanter för de högsta ämbetsverken och de betydelsefullaste grenarna af det nationella lifvet. Amorteringskassan få till särskild uppgift att trygga betalningen af de kortsiktiga skulderna,

skattkamarväxlarna och nationalförsvarsobligationerna etc för att häraf amortera omkring 65 milliarder francs under 14 år.

Kassans tillgångar skola anskaffas genom en personlig skatt, hvilken alla fransmän och i Frankrike bosatta utlänningar som fyllt 21 år, måste betala. Denna skatt skall stå i proportion till vederbörandes tillgångar och utgöra minst 20 francs årligen. Inga undantag eller lättnader som vid den vanliga inkomstskatten kunna förekomma. Vidare skola extraordinarie skatter läggas på all lös och fast egendom genom olika åtgärder skulle skatten erhålla årliga intäkter 8 milliarder, hvaraf omkring tre milliarder skulle anslås till effektiv amortering

✓ (sidan 32) Rom den 7de november. Fascismens ytterlighetsorgan angripa Frankrikes frimurare och vänstermän som jämte italienska antifascistiska

kommittéerna i Paris förklaras stå bakom attentatsförsöket och antages ha finansierat det. Orsaken skulle vara demokratisk ovilja mot det oparlamentariskt styrda Italien samt afund och fruktan gentemot den uppåtstigande grannmakten med dess handlingskraftiga regering och önskan att bringa rivalen till kaos och vanmakt genom en regeringsförändring. De franska tidningarnas orimliga tal om att attentatet skulle varit arrangeradt af italienska regeringen själf, har väckt mycken ond blod här.

Sant är i hvarje fall att illojala och osanna telegram om italienska förhållanden då och då spridas från Paris. Källan är väl i regel de antifascistiska italienska kommittéerna i Paris. Den våldsammare fascistflygeln här och öfver hufvud taget partiet vill dock framför allt nå frimurarna inom landet, som de anse vara oppositionens

ryggrad, och man letar efter de yttersta ursprungena och förgreningarna till hvad man anser vara en vidt utbredd komplott. Massor af tidningar ha beslagtagits.

Härtill kan fogas en påminnelse om att det redan tidigare – bland annat efter Matteottiaffären – förekommit antydningar om att mot fascistregimen och Mussolini riktad verksamhet finansiellt och på annat sätt understöds af i Frankrike befintliga personer. Internationell betydelse skulle denna attentatshistoria kunna få om Mussolini begär utlämning af vissa i Frankrike och Schweiz bosatta italienska medborgare, hvilka misstänkas ha med attentatet att göra.

✓ (sidan 35) Om Tyskland tillmötesgår dessa kraf utrymmes Köln i december samma dag som Locarnotraktaten undertecknas i London. Samtidigt torde konrollkommissionen i Berlin återkallas och kontrollen

öfverlämnas till Nationernas förbund.

I en artikel som behandlar frågan om att ombilda Nationernas förbund till Europas förenta stater läses:

Ingen människa har ifrågasatt att bilda en fast sammanslutning af samma karaktär som exempelvis Amerikas förenta stater. Man har endast afsett att bygga vidare på Nationernas förbund och ge detta en sundare inriktning. De nationella och ekonomiska gränserna skulle ej, åtminstone i första hand, utplånas och intrånget i de olika staternas suveränitet skulle ej bli alltför stort. En jämförelse med Alexander den stores rike, Rom, Karl den store och Napoleon är icke träffande; vill man söka historiska förebilder, har man att gå till den nordamerikanska konfederationen af 1778 (senare utbyggd och fördjupad till Amerikas förenta stater), 1814 års Schweiziska edsförbund, 1815 års tyska förbund och 1920 års folkförbund.

Det yttre tryck som skulle förmå Europas stater att i eget intresse sluta sig närmare tillsammans utöfvas af Amerika och Asien och i sista hand Sovjetryssland:

Skenbart berör både det Amerikanska och det Asiatiska trycket endast vissa europeiska stater; i verkligheten berör det dem alla. Amerika kräfver England, Frankrike, Italien och Belgien. Dessa länder kräfva i sin tur Tyskland. Tyskland kan betala endast genom en orimligt uppdrifven export, något som för öfrigt gäller äfven om dess fordringsägare, då den tyska skulden icke ensam täcker Amerikas kraf. Exporten möjliggöres genom dumping, hvilken i sin tur förstör marknaden för öfriga europeiska länders – icke minst Sveriges industri. Det hela blir en invecklad kedja af ömsesidig skadegörelse, allt till Amerikas förmån, Detsamma gäller i viss mån om faran från Asien. Ty i samma ögonblick som England berövas sina Asiatiska kolonier

och handeln på Kina blir ett amerikanskt monopol – man observera amerikans desideradt kinavänliga politik under senaste tid(?) – rubbas äfven grundvalarna för Englands hela industriella ställning. Hvad detta betyder för öfriga europeiska länder behöfver ej närmare utvecklas.

London den 8de november. Från Rom telegraferas, att hemliga polisen både i Rom, Genua och andra städer arbetar under högtryck för att försäkra sig om alla medskyldiga i den påstådda sammansvärjningen mot Mussolini. Husundersökningar höra till ordningen för dagen med häktningsorder mot personer, som gjort sig kända för sin ovilja mot det fascistiska tvångsregementet.

Det verkar i betraktande af dessa många tvångsarresteringar rätt ologiskt, när det officiellt meddelas att Zaniboni som resultat af de energiska förhörsmetoderna erkänt sig skyldig till att planlagt attentatet mot Mussolini

och att det är bevisadt, att han icke haft några medbrottslingar.

Läs! Gabriele d'Annunzio har sändt Mussolini ett lyckönskningstelegram af följande inneh:

”Italiens Gud skall alltid beskydda fosterlandets lojale och modige tjänare”.

(se sidan 81 i ”Ryska röran”)

”Attentatsförsöket har i hög grad gagnat fascismen. Det första ord som föll folk på läpparna var att attentatet kom såsom beställt. Att det avslöjade först på nationaldagen, omedelbart före utförandet gjorde stark dramatik och psykologisk verkan”. (alltid dramatiskt)

(finurligt uttänkt om attentatet arrangerats af Mussolini själf. En så kallad Esprit d'arrangement)

Rom den 9de november. Pressen har förbjudits att offentliggöra andra meddelanden angående attentatsförsöket mot Mussolini än de som ingå i de officiella kommunikéerna.

Klarare kan icke ådagaläggas att hela attentatshistorien är sjuk. Öfverallt i pressen utanför Italien ha de starkaste misstankar beträffande äktheten af attentatsförsöken kommit till uttryck att fascisterna tidigare begagnat sig af uppiktade komplotter för att få anledning att komma motståndarna till lifs påpekas till exempel i den parisiska tidningen Ere Nuovelle som emottagit en förklaring från antifascistiskt håll i Paris. Det påpekas att den fascistiska polisen under de tre år som fascismen härskat, upptäckt mer än trettio "sammansvärjningar" hvilka utbasunerats med stort buller, men som alla slutat med negativt resultat på grund af fullständig afsaknad af bevisning. En enda gång kom det därhän att process öppnades men den slutade med den anklagades frikännande.

På sista tiden har den fascistiska polisen frossat i inbillade sammansvärjningar, hvilka emellertid utnyttjats för

repressalieåtgärder mot oskyldiga. Beträffande det föregifna attentatsförsöket mot Mussolini framhålles (bland annat) att Hotell Dragoni är så beläget (detaljer) att för att affyra ett gevärsskott därifrån mot Chigipalatset måste skytten luta sig ut genom fönstret så att han blir synlig och skjuta i en mycket obekväm ställning. Det framhålles till slut att Matteottiaffären utgör nyckeln till mysteriet och att attentatshistorien iscensatts för att afvända uppmärksamheten från den förestående processen.

"Hur det egentligen förhåller sig med det planerade "attentatet" får väl yttervärlden aldrig veta. Den italienska rättvisan och polisen står antingen så i fascismens sold att den icke vill eller är så kuschad af diktatorn att den icke vågar arbeta opartiskt, och det kan icke hjälpas att man efter allt hvad som förekommit af rättskränkande art under senare år i fascistlandet, lätt gripes af den misstanken

att "attentatet" mycket väl kan vara en fascistisk konstruktion. Mussolini behöfde en chockerande "händelse" som kunde ge åtminstone nödortfigt sken af berättigande åt nya hänsynslösa åtgärder mot oppositionen. Mussolini tål ingen kritik. I sitt storhetsvansinne erinrar han om de gamla cesarerna, som ville härska oinskränkt och som blefvo allt hänsynslösare och grymmare, ju mera de kände att grunden för deras välde vacklade.

Ett är säkert – Italien är nu, Sovjetryssland knappast undantaget, Europas mest frihetsfiendtliga makt.

Ett par fascistiska tidningar ha fått tillåtelse att utpeka dels Frankrike, dels Tjeckoslovakien som den "främmande makt" från hvilken den italienska oppositionen skulle få understöd.

Berlin den 9de november. Från Belgrad telegraferas:
– Protestmöten mot Italien, som igår skulle

hållas i Belgrad och de större städerna, blefvo förbjudna. I sammanhang härmed uppstod tumult. En stor folkmassa försökte tränga fram till italienska konsulatet och storma det. Man ropade:
"Ned med Italien! Ned med Mussolini! Ned med de italienska banditerna. Endast med svårighet lyckades gendarmeriet och militärerna skydda konsulatet. Under hela dagen fortsatte tumultet. I Agram lyckades man få tag i en italiensk flagga som mängden slet i stycken och trampade på. På ett af stadens torg brände studenterna en annan italiensk flagga. Stor åverkan gjordes på alla italienska affärer.

Tidningen Unita Catolica uppger att Zaniboni erhållit stora penningsummor genom förmedling af general Peppino Garibaldi. Han skulle under den gångna sommaren på alla sätt ha sökt framkalla uppror i Italien, och när detta visat sig omöjligt, skulle han ha beslutat att mörda Mussolini och för

detta ändamål begärde han från sina franska förbindelser ytterligare 50,000 lire, hvilket emellertid vägrades, då man i Frankrike icke ville ha något att göra med ett eventuellt mord.

”En kupp-plan af bayerska exkronprinsen”

Berlin den 9de november. Frankfurter Zeitung offentliggör uppseendeväckande uppgifter om en bayersk omväfningsplan, som skulle ha utgått från bayerska exkronprinsen Rupprecht. Exkronprinsen har redan länge betraktat sig som den högste maktinnehavaren i Bayern. För någon tid sedan anförde han besvär hos Hindenburg öfver att riksvärnet förbjudits att defilera förbi honom. Hindenburg svarade icke på Rupprechts framställning.

Nu har exkronprins Rupprecht vändt sig till bayerska regeringen och till rikspresidenten med förfrågan huru de skulle ställa sig i händelse Rupprecht inom närmaste tiden öfvertog makten i Bayern. ”Tiden är nu inne att handla”

heter det i framställningen. Folket vänjer sig allt mer och mer vid den republikanska statsformen (schrecklich) och börjar finna sig däri (!!!). Detta kan den monarkiska iden icke lida (undra på de)

Såväl regeringens som Hindenburgs svar lämnade, enligt Frankfurter Zeitung, något tvifvel om att de komma att motsätta sig hvarje försök att införa monarki i Bayern.

Tageblatt framkastar frågan hvad som skulle ha händt, därest två kommunistiska delegerade i Preussen vändt sig till regering och gjort förfrågan huru han skulle ställa sig till ett omstörtningförsök från kommunistisk sida. De hade säkerligen icke fått gå lösa utan ställts till ansvar för högförräderi.

Königsberg den 9de november. Sedan någon tid tillbaka har en stark invasion till Ostpreussen af högerradikala element från Mecklenburg, Pommern, Oberschlesien, Bayern och Hamburg varit märkbar.

– Polisen gjorde i går natt rent hus i högerradikalernas nästen. Omkring 20 unga män anhöllos. Samtliga voro iklädda ett slag uniform af samma mönster som Hitlerbanden och beväpnade. Polisen beslagtogs vapnen och den därtill hörande ammunitionen. En mängd ytterst komprometterande skriftliga handlingar beslagtogs (släpptes Agustarna?)

Berlin den 10de november. En del detaljer föreligga nu beträffande den planlagda monarkistiska kuppen i Bayern.

Då kuppmännen icke hade några pengar, gick planen ut på att man skulle vända sig till storfabrikerna och alla förmögna och mot penningar lofva dem ordnar (!!!).
Rojalisterna hade redan uppställt en ministerlista. Vidare hade man uppgjort en förteckning öfver de män som ansågos vara anhängare af republiken och som därför kunde bli farliga för den nya monarkien.

De skulle allesamman arresteras.

På ett möte i går afton uppgaf författaren Emil Ludwig att rojalisterna i fjol hade vändt sig till en tysk riksminister och af honom erhållit löfte om att riksvärnet skulle förhålla sig passivt i händelse man i Bayern önskade förverkliga planen om att göra Rupprecht till statspresident, detta som ett steg till monarkien. ✓ Sidan 56

Om riffsoldaterna = stridande djur i naturtillståndet.

– ”Rent individuellt älska de kriget och ha ingen önskan om fred. De äro som stridande djur i naturtillståndet, och deras bottenlösa okunnighet, vidskepelse och lättrogenhet endast understryka denna karaktäristik. Härtill kommer att de gentemot sin krigsherre intaga en ställning som helt och hållet påminner om medeltiden; de kalla honom blott för ”Vår herre och äro villiga att dö för honom hvilket ögonblick som helst.

Dessa kärntrupper äro Riffs styrka och med dem kommer Abd-el-Krim att vinna sitt mål eller falla – (utom dessa 20.000 makalösa krigare kommenderar Abd-el-Krim 20.000 araber, som dock ej äro att hurra för)

– Med den position som de tre krigförande parterna, Frankrike, Spanien och Riff, nu intaga bör Abd-el-Krim med rimlig utsikt till framgång kunna hålla ut ännu ett år. Det är emellertid ett par faktorer som eventuellt komma att medföra Abd-el-Krims nederlag, såvitt det inte blir ett fredsslut denna vinter. För det första den ständiga nedgången i tillförseln af vapen och ammunition och tillgången på pengar. För det andra förräderi, affall och uppror bland de allierade arabstammarna, hvilka nu utgöra den största delen av Abd-el-Krims rike. Den första af dessa faktorer ha nedan delvis börjat verka.

Den andra faktorn – affallet bland arabstammarna har ännu ej börjat göra sig gällande i hela sin utsträckning fastän några af de minst pålitliga bland arabstammarna ha öfvergått till fransmännen.

(Abd-el-Krim hoppas på Frankrikes finansiella svårigheter och dess trassel i Syrien)

Wien den 10de november. Det har föröfvats ett attentat mot kung Ferdinand af Bulgarien. Då konungen uppehöll sig i Galatz under jaktutflykt slungade en ryss en bomb emot honom. Bomben innehöll förutom sprängämnen tetanusbaciller (?), hvilka framkalla stelkramp. Af en händelse träffade icke bomben konungen utan föll ned i en grupp polismän. 11 personer dödades. Då militären omringade gärningsmännen, hvilka förskansat sig i ett hus, slungade dessa handgranater mot dem. Staden har förklarats i belägringstillstånd.

Att gamle landsflyktige kung Ferdinand af Bulgarien^{x)} är icke så mycket att förvåna sig öfver – han är äfven i landsflykt ett farligare och större villebråd än sonen Boris. Det måste emellertid dessutom vara ett straff för gamla synder, som attentatorn vill låta drabba Ferdinand ehuru det är bekant att för detta kung Ferdinands inflytande på Balkan inte är slut. ✓ nästa s.

”Mandom, mod och morske män finns i gamla Sverige än”
En furir häromsistens skulle per järnväg göra ett 40 tal beväringar till öfvningsplatsen. Beväringarna voro som vanligt fulla och bråkiga och under passerande af en lång tunnel fick furiren ett knytnäfsslåg i ansiktet. För att sätta sig i respekt aflossade denne då ett revolverskott i vagnstaket och då tunneln passerats befanns att alla de bålda krigarna krupit ihop på golvet och under sätena
”och en mot 40 ställdes –”

---

^{x)} är föremål för attentatet

✓ (förra sidan) Extsar Ferdinand af Bulgarien uppehåller sig för närvarande i Rom i hittills fåfäng väntan på audiens hos hans helighet påfven som lär vara lite stött på honom för att han på sin tid lät döpa om sin äldste son, nuvarande kung Boris, till grekisk ortodoxa kyrkan. Ferdinands besök i Rom är alltså närmast att betrakta som en färd till Canossa. Medan han väntar besöker han flitigt Peterskyrkan för att bli värdig att mottagas i audiensen.

I en artikel om firandet i England af sjuårsdagen af vapenstilleståndet läses bl. a:

– Staten bär naturligtvis den hufvudsakliga omsorgen om alla dem som lidit genom kriget och utbetalar ett belopp om cirka 66 millioner pund sterling (omkr. 1200 millioner kronor) årligen men frivillig hjälp behöfves dock för att tillfullo (?) betala denna ”krigsskuld” ty Storbritannien har öfver 4200 tuberkulösa före detta soldater, öfver 500.000

krigsinvalider samt 160.000 krigsänkor hvilka erhålla pension, och slutligen finnas omkring 300.000 barn som blifvit faderlösa genom kriget. (Detta i England – motsvarande siffror i Frankrike och Tyskland äro naturligtvis betydligt högre.)

”Negerslafveri i Portugisiska Östafrika ^{x)}”

Till Nationernas förbunds generalsekretariat i Genève har ingått en märklig skrifvelse från Newyork, undertecknad af 19 allmänt kända och framstående personer i Förenta staterna. Skrifvelsen bygger på en rapport af professor E.A. Ross, som innehåller hårresande skildringar angående negerslafveri i Portugisiska Östafrika. Slafveriet är visserligen maskeradt, men kan betecknas som hvit barbarism af vidrigaste slag^{o)} undertecknarna anhålla att rapporten måtte bli förelagd Nationernas förbunds slafverikommission vid dess nästa sammanträde (Då mr Dick på utresan till Kamerun

---

^{x)}(äfvén Västafrika – mr Dick)

^{o)} hårresande detaljer

uttalade sin förvåning öfver den oerhörda oreda som härskade i den fria negerrepubliken Liberia, där vi stannade ett par dagar, sade vår kapten: – ”Vänta tills ni får se en portugisisk koloni – där är det lika eländigt”

”Portugiser är half neger och den sämre hälften” säger tyskar och engelsmän.

√ (sidan 50) --- ”Två herrar knacka på hos den bayerske ministerpresidenten Held. De presenterade sig: grefve von Soden och general Mohl. De ha ett litet ärende. Saken är den att deras nådige herre, exkronprins Rupprecht af Wittelbach, önskade omstörta republiken och återinföra monarkien. Det har tidigare gjorts ansatser i detta syfte, men de ha tyvärr strandat på ordningsmaktens motstånd. Nu hyste man en naturlig önskan att inte ännu en gång blamera sig och ville därför höra efter: skulle ni, herr ministerpresident, anse er förhindrad att medverka i denna kupp, eller måste vi räkna med att ni slår ned de

upproriska?

Ministerpresidenten bad dem artigt sitta ned^{x)} och resonera om saken. Då de inte voro kommunistiska, utan rojalistiska omstörtningmän hade det varit brist på belevnenhet att omedelbart häkta dem och sända dem vidare till åtal för förberedelse till högförräderi. Men ministerpresidenten kunde inte sträcka sin välvilja så långt att han undertryckte sin mening om deras propå. Han var själf monarkist (skål!) och skulle gärna se det gamla konungahuset återkomma. Men ett omstörtningförsök såg han sig nödsakad att slå ner med alla medel. Då de båda vetgiriga herrarna förklarar att en restaurerad bayersk monarki själfvället skulle återtaga sina gamla höghetsrättigheter beträffande finanser, militärväsen, post och järnvägar så kunde deras aktion endast leda till riksenhetens sprängning. För det priset ville inte de mest kungatrogna bayrare köpa

---

^{x)}grogg och cigarrer? – liksom i alla detektivromaner

Wittelbacharnas återkomst. De båda herrarna fingo således lugna sig och se framtiden an. För närvarande kunde det inte bli något af. Auf Wieder gucken och bättre lycka nästa gång ---√ Sidan 60

Den sorgliga upptäckten att republiken stabiliseras och att landet återgår till normala förhållanden ha exkronprins Rupprechts utskickade fått bekräftad vid sin visit hos den bayerska regeringschefen. Man vågar tro att den inte skall vara utan sin hälsosamma verkan på den extrema högers höllning i landets lifsfrågor. ---√ Sid 62

”Invasion af Ku-Klux-Klan i Kanada” Vancouver den 13de november. Ledarna för Ku-Klux-Klan-rörelsen i Förenta staterna bemöda sig för närvarande om att utbreda rörelsen till Kanada. I några städer i Östra Kanada har man haft en viss framgång. Opposition håller emellertid på att resas mot dessa försök, och de kanadensiska immigrationsmyndigheterna ha vägrat de från

Förenta staterna utsända organisatörerna inresetillstånd.

”Diktaturen i Spanien hotad”

Enligt meddelanden, som trots den stränga censuren sipprat ut från Madrid, skola allvarliga försök blifvit gjorda att få slut på diktaturen i Spanien. Bl. a skola två spanska generaler och en mängd högre officerare ha varit inblandade i en komplott mot den nuvarande regimen. De sammansvurna ha arresterats och förts till militärfängelset i Madrid. Sammansvärjningen uppges äfven ha haft stöd i provinsen där likaledes en mängd häktningar lära ha förekommit.

Det spanska direktoriet förbereder omfattande åtgärder mot frimurarsammanslutningarna. Häktningsorder har utskifvits på den tidigare militärguvenören i Barcelona, förre ministern Portela, som är en af ledarna inom frimurarorganisationen. Samtidigt ha i Barcelona företagits husundersökningar hos framstående medlemmar inom

den Cataloniska rörelsen. Direktoriet arbetar nämligen på att fastslå ett sammanhang mellan de Cataloniska och Spanska frimurarna.

Om den Kinesiska röran skrifver doktor C. Asche bland annat:

Sannolikt står det kinesiska riket inför inledningen till ett omfattande borgarkrig mellan de mäktiga öfverbefälhafvarna. (3 herrar med omöjliga namn)

Kraftprovet kommer af allt att döma att blifva mycket hårdt, då hvar och en af öfvergeneralerna råda öfver styrkor på omkring 300.000 man. Man måste således vara beredd på att det i det gamla ärevördiga Kina inom den närmaste framtiden kommer att tändas ett bål hvars flammor skola lysa med skrämmande glans öfver stora delar af den öfriga världen.

✓ (sid 58) Berlin den 14de november. Enligt hvad

tidningarna meddela har statsdomstolen beviljat frikårsledaren Rossbach amnesti för hans verksamhet före Hitlerkuppen. Rossbach, som efter den nämnda kuppens misslyckande flydde till Österrike lär nu mestadels vistas i Salzburg V sid. 62

Paris den 13de november. Undersökningen af Tuttan Kamons^{x)} mumie tog igår sin början enligt ett meddelande från Kairo. Kistan öppnades under stark polisbevakning. Mumien var så tätt hopsnörd i tjocka linne och gummibandager att det kommer att ta flera dagar innan dessa hinna borttagas hvarefter mumien kommer att undersökas med röntgenstrålar. I kistan rundt omkring mumien funnos en stor mängd juvelbesatta amuletter af oskattbart värde. Åtta voro utmärkt ornamenterade och tyda på mycket hög kultur. Kistan är af solidt guld och anses vara det största massiva guldstycket som påträffats.

---

^{x)} olika stafningssätt – mr Dicks låter trefligt

V (sidan 58) Berlin den 14de november. Angående den planerade monarkistiska kuppen i Bayern har Frankfurter Zeitung mottagit en skrifvelse från öfverborgmästaren Luppe i Nürnberg, som meddelar att Nürnberg, som meddelar att riksvärnsmister Gessler i slutet af oktober 1924 hade uppsökt honom och bland annat frågat angående hans uppfattning af den aktuella ställningen i Bayern. Borgmästaren hade då förklarar att han för sin del ansåg att det kritiska ögonblicket i fråga om en eventuell monarkistisk kupp vore öfverståndet. Gessler skulle då ha yttrat att läget tvärtom vore ytterst kritiskt och att exkronprins Rupprecht hade för afsikt att gå i aktion. Han ville redan nu meddela att riksvärnet i händelse af en monarkistisk omstörning ej skulle ingripa. Gessler skulle vidare, då borgmästaren yttrade sina tvifvel på möjligheten af en kupp, ha sagt att bayrarna både behöfvde och

önskade en en kung och att det i längden icke skulle gå att förvägra dem hvad de önskade.

Hustrun till den kände mångmillionären och mecenaten James Hobbs i London har begått självmord. Orsaken var att hon låtit shingla sig. Det kortklippta håret klädde henne icke och detta gjorde den annars så lifsglada kvinnan melankolisk, tills hon i sitt öfverretade tillstånd gjorde slut på sitt lif.

I en artikel om panik och massuggestion läses bland annat:

En panik som under världskriget utbröt bland tsarens gardeskyrassiärers niohundra hästar skildras på följande sätt af Times korrespondent:

Hästarna i en skvadron blefvo oroliga och togo till flykten, nästa skvadron följde efter och en minut senare såg man niohundra upphetsade hästar utan ryttare galoppera bort i vild oordning. Under denna

panik var det egendomligt att se huru hästarna enhälligt valde en mycket stor häst till förare. De höllo ögonen på honom och gjorde intryck af att afvakta hans rörelser, något som han uppenbarligen själf förstod. De väntade till han sprang och följde honom sedan i vild galopp. I en sluten massa störtade de mil efter mil rätt emot en flod. Då ledaren här såg en bro och på andra sidan af denna en liten kavalleriafdelning, vek han , följd af de andra, åt sidan och alla niohundra hästarna summo öfver för att på andra stranden fortsätta flykten. Då fick den lilla kavalleriafdelningens chef en god idé. Han lät blåsa den signal som brukas när hästarna skola utfodras alla äldre hästar spetsade öronen, stannade obeslutsamma, väntade litet och gjorde så helt om summo tillbaka och galopperade hemåt. Detta räddade en stor del af hästarna. Af de andra fortsatte en mängd andra till 200 kilometer in i Finland utan

att stanna. De sprungo samtliga tills de stupade och dogo.
”30 månader för fula ord mot Mussolini”. Rom den 14^{de}
november. Ministerrådet har i dag bekräftat lagutkastet om
ministerpresidentens befogenheter. Där föreskrives bland
annat att ingen dagordning får komma under diskussion i
kammaren utan att ministerpresidenten dessförinnan
godkänt densamma. Personer som hota
ministerpresidentens hälsa eller lif straffas med fängelse
upp till lifstid. Den som kränker ministerpresidenten med
ett enda ord kan straffas med fängelse upp till 30 månader.

I lagutkastet är det mest betydelsefulla att
ministerpresidenten utnämnes af statöfverhufvudet och
aflägger räkenskap för sina allmänna politiska riktlinjer
endast inför denne. Öfriga ministrar utnämnas på förslag af
ministerpresidenten af konungen och

ministerpresidenten kan tillfälligt öfvertaga deras
funktioner I lagen förutses vissa fall, i hvilka det är
parlamentet^{x)} förunnadt att ge ministerpresidenten eller
hela kabinettet förtroendevotum eller vägra detta.
Ministerpresidentens person och ämbete äro oantastliga.

London den 14de november. I Primo de Riveras
Madridpalats har utbrutit en efter allt att döma anlagd
eldsvåda, hvarvid hela andra våningen, innehållande
operationsafdelningen, för fälttåget i Marocko blifvit
förstörd. Officiellt förklaras att branden uppstått på grund
af ett fel i värme anläggningen. Men som denna är belägen
i källarvåningen kan kan kan den knappast vara orsak till att
andra våningen – och endast denna – blifvit förstörd
(konstigt, påminner mycket om den lika mystiska eldsvådan

---

^{x)} allernådigst

på Tärnö slott för några år sedan)

(Eldsvådan i Madridpalatset var väl tillstånd för att skaffa ur vägen besvärande handlingar rörande Marockoeländet)

”Lloyd föreslår afskaffande af U.båtarna” London den 14de november. U.båten M.1: s (engelsk) undergång med hela besättningen har gifvit upphof till en mycket uppmärksam vädjan från Lloyds om fullständigt internationellt slopande af U.båtsvapnet. Lloyds styrelse har utsändt ett upprop i hvilket det heter:

De telegram som dag och natt nå Lloyds påminna oss att hafvets oundkomliga faror äro fruktansvärda nog. Här ha vi till på köpet en uppfinning hvarigenom nationerna söka bringa ömsesidigt fördärf i krigstid, men som också bringar död i fredstid. Alla nationer ha lidit hjärtslitande förluster genom dessa maskiner, som förrädiskt genom långsam tortyr omintetgöra dem som ha deras skötsel om hand.

Vore det icke nu, då Locarnopakten synes skänka Europa trygghet, ett lämpligt tillfälle att återupplifva de förslag som gjordes vid Washingtonkonferensen om sloandet af detta fördärfbringande redskap?

Planer äro uppe att ge eftertryck åt denna vädjan genom ett stort opinionsmöte i City. Pessimisterna påminna emellertid om hur förslaget om U-båtarnas afskaffande fälldes af Frankrike, som ansåg dem nödvändiga för sitt försvar och det framhålles att flera smärre länder af samma skäl skulle motsätta sig en internationell begränsning (Lloyds förslag är nog lika ogenomförbart som förbudet att använda giftgaser i krig) ✓ sid. 77

Antiparlamentariska tendenser i Frankrike

”Parlamentarismen undergräver statmaktens auktoritet”

Paris den 14de november. Vid nationella ligans kongress har Maginot

hållit ett tal, hvori han fordrade en ministär inspirerad af den nationella samling, som oppositionen predikar gentemot vänsterkartellens partiministär. Vidare yrkade nationella blockets chef på kammarens upplösning och revision av konstitutionen för att stärka den exekutiva makten, hvilken nu är i händerna på oansvariga grupper. Den parlamentariska regeringen sådan den nu fungerar vore ur stånd att att upprätta den auktoritet hvaraf landet är i behof.

Oppositionens tes är, att endast en ministär som inger förtroende hos medelklassen kan lösa den finansiella krisen utan tillgripa åtgärder som hota statens kredit.

En liberal fransk tidning skrifver: - "socialdemokratien är i färd med att växa in i det borgerliga samhället. En nykter borgerlig common sense har efterträtt den förra trosvissheten. Det borgerliga samhället, som

man förut fann så förskräckligt bristfälligt och trodde fallfärdigt har visat sig möjligt att reformera. De partivänner som gått i spetsen för rörelsen, ha nått fram till rikets högsta poster och männen i andra och tredje planet till bekväma sysslor eller rent af arbetsfria inkomster. De finna åtminstone nu i sitt innersta detta samhälle ganska bra. Blir det frågan om att vända upp och ner på det bli de kanske rent af de första på skansen att möta omstörtarna. Ett sådant antagande kan man näppeligen bestrida. En hel rad kända socialister äro i sitt hjärta och sitt lif goda borgerliga samhällsmedlemmar och skulle väl sist af allt ställa sig på en barrikad. Med detta hindrar dem icke (att prata strunt)

"Tjeckernas oro för tyskarna i Böhmen är af naturliga skäl rätt stora och att man är äfven sysselsatt med funderingar öfver tyskböhmarnas hållning i ett eventuellt krig är själfklart.

I utslagsgifvande militärkretsar – till hvilka höra franska generalstadsofficerare – har den planen uppställts att i händelse af ett krig mellan Tjeckoslovakien och Tyskland alla värnpliktiga tyskböhmare i slutna formationer skulle transporteras till Frankrike. Där skulle tyskböhmarna sedan användas i de franska kolonialtrupperna och i franska främlingslegionen.

Detta medgifvande vinner i sannolikhet af det faktum, att de tjeckiska makthafvarna sedan länge beslutat att i händelse af ett krig med Tyskland tyskböhmarna icke skola införlifvas med den tjeckiska armén.

Meddelandet har ett visst värde som belysning för stämningen bland tyskböhmarna och illustration af de oerhört trassliga problem som uppstått i det nya Europa – en upprepning i förvärrad form af Donaumonarkiens svåraste bekymmer. Närvaron af en

minoritet på öfver tre millioner tyskar i en för öfvrigt heterogent sammansatt stat synes göra parollen fred med Tyskland till den första trosartikeln i Tjeckisk utrikespolitik.

Indiska regeringen har beslutat inrätta en synnerligen sträng censur för alla utländska filmer. Åtgärden motiveras med att dessa filmer – och framför allt de amerikanska – äro ägnade att fullkomligt undergräfvad den hvite mannens prestige hos de infödda. I dessa filmer skildras förhållandet mellan könen på ett sätt, som måste verka fullkomligt underminerande på de inföddas respekt för de hvitas moral.

Påfven lär ha lofvat att i egen hög person tala framför mikrofonen för att med rundradions hjälp välsigna mer eller mindre rättrogna åhörare i alla länder. Påfven säges för detta enastående tillfälle förbereda ett särskildt

budskap till mänskligheten. Detta uppfångas af den för långväga mottagning utrustade engelska stationen i Hayes och skickas därifrån med tråd till Daventry, som sedan med sin enorma effekt sprider den muntliga bullan öfver halfva jordklotet.

Paris den 15de november. General Sarrail som nyss återkommit från Syrien sätter upproret därstädes i nära samband med Abd.el.Krims aktion och ser i båda yttringar af den allmänna oron i den islamitiska världen. Han framhöll, att det finnes ett nära samband mellan muhammedanerna i Syrien och deras trosfränder i Marocko.

Berlin den 15de november. Förlikningsförhandlingarna mellan preussiska staten och huset Hohenzollern äro nu så godt som afslutade. Förlikningsförslaget, som inom kort torde komma att föreläggas preussiska landtdagen, tillerkänner huset Hohenzollern omkring 30 millioner

mark kontant och otaliga millioner i form af slott och landtegendomar.

(Old Vic, empress of India and Englands queen skrapade genom en rent af smutsig girighet ihop en väldig privat förmögenhet under det att prinsen af Wales, som fick representera kungligheten, gång på gång måste vända sig till parlamentet för att få sina stora skulder betalda)

Berlin den 15de november. Den tysknationella partidagen, som äger rum i morgon inleddes i dag med en konferens i partiutskottet. Man förhandlade särskildt om tysknationella partiets utträde ur regeringen. Det rådde fullständig enighet om att man borde uttala reserveradt förtroende för partiets ledare, likaså afvisades Locarno öfverenskommelsen enhälligt. Det anses säkert att partidagen i morgon kommer att antaga samma hållning.

De tysknationellas anti-Locarnodemostration i Lustgarten i

dag för hvilken på förhand gjorts väldig reklam, hade samlat innemot ett tusental medlemmar af "de fosterländska förbunden". Därtill kommo ett tusental nyfikna.

Demonstrationen varade precis en kvart och innebar ett katastrofalt fjasko, som väl intet stort parti upplefvat maken till.

Berlin den 17de november. Polisen i Leipzig har lyckats upptäcka och förhindra ett planerat attentat mot synagogan där. Flera medlemmar af en högerorganisation hade öfverenskommit att spränga synagogan i luften. Organisationen som sådan torde icke ha haft något att göra med saken. Hittills ha två personer häktats.

Rom den 16de november. Senatens förhandlingar i dag inleddes med en högtidlig demonstration för Mussolini. Presidenten Tittoni gaf uttryck åt senatens tillfredsställelse öfver Mussolinis räddning ur lifsfara, och minister-

presidenten förklarade i sitt svarstal att regeringen, utan att låta sig störas, skall fortsätta sitt arbete till nationens (Mussolinis?) försvar, hvilket är dess största uppgift.

Mussolini slutade sitt tal med orden: "Allt annat är slagg, som blir liggande på vägen". (Attentatet var tydligen ett rent af genialiskt påhitt)

Förutvarande vicepresidenten i italienska kammaren, Giunta, hvilken på sin tid nödgades träda tillbaka emedan han komprometterats såsom anstiftare af ett fascistöfverfall, kommer nu att återväljas till vicepresident på uttrycklig önskan af Mussolini. Maximalisterna deltaga, liksom öfriga oppositionspartier, icke i det första sammanträdet, hvilket hufvudsakligen kommer att upptagas af ovationer för Mussolini.

Paris den 16de november. Leon Daudet (son till Alphonse Daudet och far till den "mördade" pojken Philippe Daudet

och fanatisk nationalist^{x)}) kommer att öfverklaga den frikännande domen. Han har för en tidningsman uttryckt sin afsikt att fortsätta processa. "Det är en ny Dreyfusprocess som nu begynner" yttrade han. "Ingenting kommer att hejda mig. Fängelse för en far som kämpar för sitt barns minne. Det är icke vanligt att lammet (Leon Daudet) sträcker halsen mot slaktaren. Därför öfverklagar jag domen som undergräfvat samhällets pelare, familjen". (sidan 68)

"Den senaste engelska U.båtsolyckan har drabbat en af de egendomligaste produkterna af världskrigets sökande efter nya former för krigsmateriel. Af Englands olika "mystery ships" var M.1. ett af de egendomligaste, en slags undervattensmonitor armerad med en jättekanon på något öfver 30 cm kaliber och således förlänande fartyget

---

^{x)} Leon Daudet skulle häfdat en plats i Anatole Frances kvicka bok "Pingvinön"

i fråga karaktär af "capital ship" i enlighet med Washingtonkonventionen. Det sätt hvarpå kanonen skulle användas var ganska egendomligt. Den laddades i öfvervattensläge och inriktades därpå med mycket hög elevation. Därpå sänktes båten så, att endast kanonmynningen och periskopet voro öfver vattenytan, hvarpå den inriktades med tillhjälp af periskopet och ett vid kanonmynningen placeradt kornsikte. För omladdning var det naturligtvis nödvändigt att åter gå upp till öfvervattensläge^{x)} Typen torde närmast ha varit afsedd för att under vissa förhållanden bombardera befästningsanordningar till land.

Utom den sjunkna M.1: s systerbåt finns det ingen undervattensbåt som är bevarad med en kanon på öfver 13 cm:s kaliber. ✓ sidan92

---

^{x)} skäligen krångligt

London den 16de november. Målet mot de tolf kommunister som stå anklagade för att ha sammansvurit sig i syfte att anstifta uppror, var den 16de november före till behandling första gången. Attorneygeneral, sir Douglas Hogg, yttrade i sitt inledningsanförande, hvilket varade i 4 timmar, att de anklagade voro medlemmar af en olaglig organisation, kallad kommunistpartiet, hvars "olaglighet" bestod däri att det hade som mål en omstörtning med penmakt af den nuvarande samhällsordningen. Han tillade, att hvad som skilde kommunisterna från andra samhällsreformatörer är att deras enda metod är väpnad revolt och inbördeskrig.

Det rådde intet tvifvel om att de anklagade varit tvungna att handla enligt direktiv från Moskva enär de mottagit subsidier därifrån (så ska de tas, jämför V sid 91)

"Frankrike hyser nu öfver tre millioner utlänningar"

Paris den 16de november. Inrikesministeriet har genom

sitt organ Journal officiellt tillkännagifvit, att antalet i Frankrike bosatta utlänningar den 1^{sta} januari detta år utgjorde 2,815.000. För närvarande uppgår antalet sannolikt till öfver tre millioner. Ökningen under de fyra senaste åren utgjorde 1,178.000. Ett antal lagar äro för närvarande under behandling afsedda att för utlänningar som så önska bereda lättnader vid ansökan om franskt medborgarskap.

Peking den 17de november. Tsjang-tso-lins^{x)} nederlag förorsakades af opålitligheten hos de Shantungtrupper som bildade hufvudmassan af hans armé. Femte Shantungdivisionen gjorde myteri och föll en hvitrysk (?) brigad i ryggen, då den var fullt upptagen af att hejda en framryckning af Wu-fei-pus^{o)} styrkor. Största delen af den

---

^{o)} ursäkta: pei-fu

^{x)} Tsjang har fått klå och förlorat all prestige

(Forts V sidan 90)

V (forts fr. sid 100 fr. häftet på "Ryska röran")

+ En traktat uppges ha slutits mellan Sovjet och Mussolinis regering.

+ Denna traktat säges gå ut på att Italien i händelse af en väpnad konflikt mellan Ryssland och Turkiet skall hjälpa det förra diplomatiskt ehuru Romregeringen icke kan lofva militärt bistånd. Likaså lofvar Italien att Sovjet skall erhålla fria händer gentemot Rumänien (Hur stämmer detta med Italiens medlemskap i Nationernas förbund?)

I gengäld lofvar ryska regeringen, att vid en konflikt mellan Italien och Turkiet, skall Rådssryssland mobilisera sin Svarta hafvsflotta och ställa trupper till disposition. Vidare tillförsäkras Italien fria händer gentemot Jugoslavien (hvad säger N.F. om Italien angriper Jugoslavien – får väl tåga och svälja, liksom under den skandalösa Korfuaffären.

+ hör egentligen till allm. texten.

Moskva den 4de december. Det kommunistiska partiets utskott, som tillsätts af partiets centralkommitté för att undersöka hur pass utvecklade i politiskt afseende medlemmarna af partiet äro, och som arbetat ett helt år, har i sin rapport fastställt att 48 procent af Sovjetrysslands kommunister äro fullständigt ignoranta i politiskt afseende, 39 procent äro delvis ignoranta och endast 13 $\frac{1}{2}$ procent äro politiskt utvecklade.

Utskottet fastslog vidare att kommunisternas breda massor icke alls beröras af partiets politiska upplysningsarbete och att de flesta partiskolor endast finnas på papperet.

Sovjetunionens budget för 1924-1926 balanserar med en summa af ca 3 $\frac{3}{4}$ milliarder tjernovetsrubel. Som vanligt ha bolsjevikerna lagt hufvudvikten på inkomstsidan på indirekta skatter och tull, som fastställts till en summa

af 1.126,3 millioner rubel, medan den direkta inkomst och förmögenhetsskatten beräknas till endast 568,9 millioner rubel. Sålunda återspeglas i "arbetar och bonderegeringens" budget inte på något sätt det socialistiska programmets hufvudprincip, att staten inkomster måste baseras på direkta skatter som de enda rättvisa.

Man proklamerar som vanligt, att budgeten kommer bli deficitlös, men detta är fråga värdt, ty såsom exemplen från de föregående åren visat, uppslukas den icke från beskattningen kommande inkomsterna af statens utgifter (inklusive stölder, mutor, slarf, oduglighet) för dess företag.

Vid budgetens bedömande måste också tagas i betraktande, att inkomsterna uträknas med hänsyn till spannmålsexporten som för närvarande är praktiskt taget inställd.

I en artikel om bostadsförhållandena i Sovjetryssland läses

bl. a: – sedan privat eganderätt och rätt att uppföra hus afskaffades, fastigheter och tomter kommunaliserades och förbud utfärdades mot att äga möbler utfärdades(!) har naturligtvis all privat byggnadsverksamhet förlamats, samtidigt som kommunerna äro ut stånd att åtaga sig nybyggnader eller ens förbättringar och reparationer af äldre fastigheter. Systemet med tvångsafhysningar och tvångsupplåtelser af lägenheter bidrar också mycket till bostädernas förfall. Resultatet har blifvit att det i början af 1924 i Moskva till exempel fanns icke mindre än 40.000 fullständigt obeboeliga lägenheter, det vill säga omkring 20 procent af de år 1917 existerande –

– Trots att man på sista tiden sökt taga det privata initiativet till hjälp kan ingen nämnvärd förbättring i de urbota förhållandena skönjas (siffror)

Naturligtvis kunna dylika bostadsförhållanden icke undgå att ha en förödande inverkan på arbetarnas hälsa

och arbetsförmåga. Sjukassornas statistik bära härom ett mycket talande vittnesbörd.

London den 19de november. Sovjets statschef Rykov har i en skrivelse till de medlemmar af engelska parlamentet, som nyligen besökte Ryssland, uttryckt en önskan att omedelbart öppna förhandlingar med England för reglerande af alla oafgjorda frågor^{x)} Han tillägger emellertid, att det är gifvet, att dylika förhandlingar endast äro möjliga om man å ömse sidor uppriktigt önskar sådana. "Jag konstaterar med beklagande", skriver han, "att engelska regeringen icke visat någon dylik åstundan". (onekligen ett aber)

Läs! "En annullerad kommunistprincip"

Moskva den 13de november. Sovjetunionens centrala exekutivkommittés presidium har fattat beslut om en rad ändringar i Ryska socialistiska federativa

---

^{x)} tänk så vänligt!

Sovjetrepublikens (R.SSSR) civillag. Bland annat annulleras begränsningen af arfsrätt, särskildt paragrafen om arfssummans begränsning till 10,000 rubel.

Arf öfvergår till staten endast om testamente eller lagliga arfvingar saknas.

(Sovjetpamparna ha tydligen vid det här laget roffat åt sig så mycket att de blifvit betänkta på att kunna öfverlämna bytet till sina barn – med rep och denna arfslag kommer snart nog icke mycket att återstå af kommunismen - se nedan.

En stor ekonomisk fråga i Ryssland är för närvarande huru behovet af industrivaror skall tillgodoses. Det är ett faktum att de inhemska industritrusterna icke tillnärmelsevis kunna tillfredsställa behovet. Det är hufvudsakligen tre fel, som vidlåta den statliga produktionen i Ryssland. För det första kan den inte producera så mycket varor som erfordras, för det andra bli dessa varor mycket dyra, innan de nå konsumenterna

(Sovjettjänstemännen måste ju lefva—hälst "värre") och för det tredje äro de alltid mycket undermåliga i kvalitet. Det har därför blifvit nödvändigt att importera utländska industrivaror i långt större utsträckning än den svaga finansiella ställningen skulle medge –

– Det anmärkes särskildt att försämringen af kvaliteten väckt så stort missnöje bland befolkningen i alla delar af landet, att regeringen funnit sig föranlåten att tillsätta en "kommission för höjande af de inhemska varornas kvalitet". Det är ganska öfverraskande saker som denna kommissions verksamhet bringar i dagen Bönderna i Guvernementet Cherson anföra besvär öfver att tyg, som de erhållit under benämningen Rattum varit "oduglig lump".

Klagomål anföres öfver att det icke tages nödig hänsyn till att skoplugg parvis skola vara af samma storlek (en ej obillig begäran). Levererade hackelsemaskiner ha endast förmått

sammanknåda, men ingalunda sönderköra halmen.

Moskva den 17de november. I Novo-Ladoga härad i Leningradguvernementet ha en undersökningsdomare och en biträdande allmän åklagare mördats under det att de höllo på med en undersökning om maktmissbruk och ämbetsbrott inom en sockens exekutivmyndighet. Alla de anklagade tjänstemännen, mot hvilka undersökningen riktades ha fått anställning tack vare Zinovjevs protektion.

Vid rannsaking med två läkare som anklagats för att för mutor ha befriat några värnpliktiga från värnplikten, har en af de anklagade, Garlov, meddelat, att han visserligen mot sitt bättre vetande befriat två personer, men att han gjort det till följd af att båda förelade honom bref från Zinovjevs fru, Lilina, som själf är medlem af Leningrads exekutiva kommittés presidium. Han kände hennes underskrift, ty

han har varit hennes husläkare under tre år. Senare fick han genom fru Lirbinas förmedling plats vid ett stadslasarett. I brefven ber fru Lilina at deras bärare skola befrias från militärtjänst.

I samband med den påstådda spioneriaffären, som skulle ha bedrivits för Englands räkning från Estland, ha i Smolensk och Vitebsk en rad röda kommandanter på högre och längre poster häktats och förts till Leningrad

Bukarest den 19de november. (officiellt telegram) Med anledning af den på senaste tiden från Moskva i alla länder skickligt ledda, våldsamma kampanjen mot Rumänien för påstådda grymheter, begångna af rumänska myndigheter vid undertryckandet af upproret Tatar-Bunar, meddelar rumäniska regeringen att den besitter oemotsägliga bevis för att detta uppror igångsattes af ryska agenter, som försett ledarna med vapen, ammunition och pengar

Rumäniska regeringen vänder sig i rättvisans namn till allmänna opinionen i alla länder med en vädjan att icke sätta tro till de falska beskyllningar som nu spridas af själfva anstiftarna till revolutionsrörelsen i Tatar-Bunar.

Moskva den 21^{sta} november. Karategin området i Östra Bochara har intagits af de upproriska, små röda afdelningar dra sig kämpande tillbaka mot Samarkand. I Samarkand har af okända personer en artilleridepot sprängts i luften, hvarvid många tusen projektiler af mindra kaliber förstördes. Vid explosionen dödades 20 och sårades svårt 50 röda soldater.

Röda arméns öfverbefälhafvare i Usbekistan, Levandevski, har i ett tal påpekat att i de upproriskas senaste aktioner i Östra Bochara och särskildt vid öfverfallet på byn Gillian, där 252 bolsjeviker dödades, deltog en del sovjet-

(forts V sid 81 nästa häfte)

V (fortsättning från sidan 80) Af den ryska styrkan hvilken utgjordes af 3.000 legosoldater samt en pansarafdelning, stupade. (sidan 79) om våra hemmabolsjevikers underminerande arbete inom armén skrives:

Det är ingalunda någon hemlighet – och allra minst är det obekant för regeringens medlemmar – att inom krigsmakten bedrifves en intensiv försvarsfientlig propaganda af den mest fördärfbringande art. Moskvas hejdukar inom våra landamären söka ej häller att på något sätt fördölja den landsförrädiska innebörden af den verksamhet de öppet bedrifva. Nära nog dagligen lämnas oss nya vittnesbörd om de hänsynslösa och ohöljda formerna för arbetet hvilket på ett ytterst uppseendeväckande sätt kulminerade under höstens manöver i Östergötland (??) De kommunistiska pressorganen uttala också helt fräckt sin skadeglädje öfver

det framgångsrika sätt hvarpå deras ”apparat” verkar och arbetar.

Väl må vetskapen om vår nations tröghet berättiga till en förhoppning om att framgången ej är lika stor som fraserna äro feta, men den ständiga agitatoriska påverkan för hvilken såväl fast anställda som värnpliktiga ideligen äro utsatta kan dock icke i längden blifva utan resultat. De, som ha närmare kännedom om förhållandena kunna också intyga, att den diciplinupplösande draksådden redan burit betänkliga frukter.

Det som nu opåttalt förehafver syftar direkt att undergräfvat grundvalarna för den militära makt som skall bereda trygghet för vård land och vår själfständighet.

(V sid 78) Washington den 17de november. Marinministern Wilbur har meddelat att han ämnar i kongressen begära anslag för det godkända byggnadsprogrammet för U.båtar af typ on 3.000 ton, af hvilka två redan sjösatts

och två äro under byggnad.

Ministern vägrade uttala sig om det från britiskt håll framförda förslaget att man genom en internationell öfverenskommelse skulle inskränka byggandet af U.båtar.

✓ sidan 96

London den 18de november. Inom fackföreningskretsar intager man en fientlig hållning mot planerna på ett personligt besök af Mussolini i London vid Locarnofördragets undertecknande. Denna stämning har tagit sig uttryck i en agitation bland lokomotivförarna i syfte att få till stånd en öfverenskommelse att ingen skall åtaga sig att föra ett tåg med hvilket han reser (!) ✓ sid 99

”Internationella förbundet af föreningar till försvar för människans och medborgarnas rättigheter^{x)} har antagit en resolution riktad mot den fascistiska våldsregimen, hvori bl.a. läses: Fascistregeringen

---

^{x)} med säte i Paris

i Italien är ej blott en nationell utan en ännu större internationell fara, enär Mussolini och hans anhängare upprepade gånger proklamerat sig som imperialister men med stöd af deras egna uttalanden kan befara, att de den dag Mussolini funne sig hotad, icke skulle sky att försöka ett internationellt äfventyr för att tvinga Italien att följa dem. (jämför Korfuaffären)

Mera aktuell synes dock den fara den fascistiska regimen i allt högre grad visar sig vara för den italienska nationen själf. I verkligheten står den italienska medborgaren i denna stund fullständigt rättslös, såvida han icke är fascist eller utan invändning finna sig i alla fascistiska påbud. Vågar han minsta opposition, så riskerar han att bli misshandlad, ja mördad, få sitt hem sköfladt, sin affär förstörd. Räddar han lifvet, så har han i alla fall ingen möjlighet att få upprättelse

och ersättning. I Mussolinis Italien är blott fascisterna skyddade af lagen och ordningsmakten. Ingrida polis och karabinier någon enda gång mot fascistiska våldsvärkare, så är det bara för att för ögonblicket bevara skenet. Att de verkligen få sona sina illgärningar ser man aldrig exempel på. Matteotti-affären är blott ett af de otaliga fall, då diktatorn hållit sin skyddande hand öfver mördare och befriat dem från straff blott därför att de tillhört fascistpartiet.

(en liten Bartolomeinatt, riktad mot frimurarna, har utspelats i Florens, där ett femtiotal personer svårt misshandlades)

Om religionsfrågan i skolorna skrives:

De "kyrkliga" ceremonier som ännu förekomma i skolorna måste afskaffas eller deltagandet i dem göras valfritt. Ty det borde man väl ändå förstå på alla håll att om man ger de myndiga medborgarna rätt att tillsammans med

sina barn ställa sig utanför kyrkosamfundet, så vore det ju absurt att tvinga deras barn att delta i några kyrkliga ceremonier i skolan. Den saken är egentligen så klar, att man icke behöfde resonera om den.

(V sidan 93) Samtidigt telegraferas från Paris att ordföranden i U.S.A:s utrikes? Borah framlagt förslag om sammankallande af alla makten till en konferens för afskaffande af U.båtarna. Konferensen skulle förklara U.båten för ett otillåtet krigsvapen. Alla de deltagande makterna skulle lofva att afskaffa sina U.båtar och icke bygga några nya. Man anser emellertid i Amerika att hvarken Förenta Staterna, Italien eller Japan komma att gå in härpå (se nedan)

Tokio den 18de november. Japans marinminister har förklarat att han personligen ansåg förslaget angående U.båtarnas afskaffande vara byggdt på en god princip, men

att han fruktade att det icke skulle kunna förverkligas. Förutsättningarna härför vore nämligen att alla makter gingo med på det, hvilket han ansåg föga troligt. Ministern framhöll att Japans delegation på Washingtonkonferensen betonat att U.båtsvapnet icke är grymmare än andra vapen, om det begagnas mot krigsfartyg, men det borde icke tillåtas att det används mot handelsfartyg. (Hvem skall under ett krig hindra detta?) Inom Japanska armé och marinkretsar lär man anse gasen för ett grymmare vapen än u.båtarna i krig (se Mr. Dicks anmärkning ofvan angående U.båtarna). Då u.båtarna först kommo i farten ifrågasattes aldrig en sådan gemenhet som att de skulle användas emot handelsfartyg. Det värsta banditdåd som tyskarna begingo under kriget – värre än Cavellaffären – var då de sköto kapten Fryatt emedan han seglat i sank en tysk

u.båt som angripit honom. Obs! Detta skedde många månader innan^x Tyskarna tillfångatogo honom. Se tidigare memos som hvimla att tyska skurkstreck. sid 12 nästa häfte

Under finska kriget afslutar af Klercker konventionen i Olkijoki (1808). Den af Runeberg i Fänrik Ståls sägner beprisade finska troheten till Sverige är icke i allo så historisk riktig. När af Klercker öfverlade med sina närmaste om krigsplanen förklarade exempelvis generalmajor Ehrenrooth att "försvarsplanen från Stockholm vore ganska god, men halv ingenting, ty Finland skulle ändå en gång komma att höra till Ryssland, hvilket vore så godt först som sist", och denna åsikt hade äfven å andra håll, exempelvis ö Sveaborg sina anhängare, liksom äfven bland medelklassen. Sid 92.

Hälsingfors den 18de nov. Hälsingfors universitets studentkår beslutade vid ett talrikt besökt möte

i går att enhälligt för konsistorium föreslå att detta ville vidtaga åtgärder för universitetets förvandlande till enbart finskspråkigt samt ta i öfvervägande huru den svenskspråkiga universitetsundervisningen framledes skall ordnas. De svensktalande studenterna deltog ej i ärendets behandling. ✓ nästa sida

✓ (sidan 93) London den 18de nov. Medan man på arbetarhåll skarpt klandrat utrikesdepartementet för att det brustit i artighet mot Sovjets afgående representant, Rakovskij, exempelvis genom att inte bereda honom ett officiellt afsked vid stationen, öfverlägger man på sia håll om hur oartig man skall vara mot Mussolini vid hans planerade besök här vid undertecknande af Locarnopakten. Det är redan allvarligt ifrågasatt att hela arbetarpartiets parlamentsgrupp skall hålla sig borta från alla officiella funktioner där Mussolini är närvarande.

Nu öppnar sig ytterligare frågan om någon lokförare är villig att köra för diktatorn (se sid. 93)

✓ (förra sidan) Senare: Endast finsktalande yttrade sig vid mötet, där det emellanåt rådde en mycket fanatisk stämning i finskhetens tecken. Då en moderat finne förslog, att undervisning på svenska i viss utsträckning borde meddelas vid universitetet blef han nedhyssjad och genom hvisslingar tvungen till tystnad.

Beslutet får tagas som en markant yttring af finsk förföljelsemani mot allt svenskt i landet just nu.

Barcelona den 18de november Från väl underättadt håll meddelas att reservofficerare i Madrid, hvilka känna sig tillbakasatta planera en omstörtning. Ett flertal af planens upphofsmän har inledt förbindelser med de Katalanska separatisterna, hvilka (fortsättning nästa häfte)

The memorial by Mr Dick nr 71 b 1925

~ Kära bror, vigga mej 50 kronor
~ Här har du 25
~ Ja, men jag ba om 50
~ Ja, men ja tycker att oss vänner emellan är det bättre om vi förlorar hälften var
~ Hur kan det falla dig in att ge dina pojkar boxningshandskar?
~ Jo, jag är för gammal för att klå dom själf –
~ Samtal i järnvägskupen;
~ Jag är en fattig komminister och far till 9 barn
~ Och jag är handelresande och far till alla landthandlare i Sverige.
~ Pappa – dä en pojke i skolan som säger att ja ä lik pappa.
~ Nå än sen?
~ Jo han ä så stor att ja inte kan klå'n
~ Geografilektion:
~ Lektorn (framför väggkartan):- Nå, kan Håkansson säga mig hvad det skett för förändringar med Europas karta sedan 1914?
~ Håkansson:- den har blifvit fernissad
~ Dä kan ja också göra, sa katten, gjorde krum på ryggen då han såg på kamelen

Gästen (på ett med grammofon utrustadt kafé):

~ Nå, lilla hon – hva menar hon egentligen med musik?
Kaféflickan;- Så'nt som låter (hear,hear)
~ Hon:- Hvarför ska sjöjungfrun ha stjärt?
~ Han:- Jo utan den kunde hon inte simma
~ Hon:- jag kan simma
~ Han:-jasså – är fröken utan?
~ Den nygifte: - I går skulle min hustru för första gången laga middagen.
~ Nå, va fick du?
~ Ondt i magen
~ Furstlig jakt:
~ Prinsen:- Träffade jag haren?
~ Öfverhofjägmästaren:- Nej, Ers Royal höghet tycktes skona det lilla djuret.
~ Författaren:- jag sitter och skrifver till långt inpå nätterna och sen har jag alltid mycket svårt att somna.
~ Den deltagande vännen:- Tror du inte att det skulle hjälpa om du ansträngde dig lite och försökte läsa igenom hvad du skrifvit?